

infarct miocardic; elaborarea recomandărilor privind asigurarea accesibilității la serviciile de reabilitare cardiacă a pacienților cu infarct miocardic.

Materiale și metode. Tipul de studiu: mixt. Componenta cantitativă – studiu descriptiv, selectiv, sociologic, transversal prin chestionarea a 344 de medici de familie și 336 de pacienți cu infarct miocardic în anamneză. Componenta calitativă – interviuri în profunzime cu medicii de familie, medicii cardiologi și medicii reabilitologi. Perioada de colectare a datelor a constituit lunile ianuarie-aprilie 2022. *Metodele studiului* – sociologică, epidemiologică, istorică, statistică, matematică, comparativă, grafică.

Rezultate obținute. Rezultatele cercetării denotă faptul că tratamentul de reabilitare cardiacă a fost urmat de 57,4% din pacienții chestionați, inclusiv 36,9% pacienți din mediul urban și doar 20,5% pacienți din mediul rural, corespunzător se constată că pacienții din mediul rural au o accesibilitate aproape de două ori mai mică la servicii de RC față de pacienții din zonele urbane. Datele cercetării demonstrează că cei 57,4% din respondenții care au urmat un tratament de RC, prioritar au făcut acest tratament în secțiile de reabilitare din raion sau municipiu (31,4% pacienți din mediul rural și 31,4% pacienți din mediul urban). Aceste secții fiind secții de boli cronice sau terapie unde vin și alți pacienți cu alte patologii, nu doar cele cardiovasculare. În secția de reabilitare specializată din cadrul Institutului de Cardiologie sau cea a spitalului „Sfânta Treime” de la Chișinău urmează acest tratament un procent foarte mic de pacienți din mediul rural – doar 4,6%, ei fiind pacienții care ajung prin intermediul asistenței medicale urgente în secțiile de cardiologie intervențională după infarct miocardic acut pentru revascularizare, după stabilizare fiind transferați imediat în secția de reabilitare cardiacă. În cadrul studiului au fost evidențiate cele mai importante bariere care împiedică efectuarea tratamentului de reabilitare cardiacă a pacienților cu infarct miocardic. În opinia medicilor de familie (69%) cea mai importantă barieră în ne efectuarea unui tratament de RC în ultima perioadă este frica pacienților de a nu se îmbolnăvi de COVID-19. În cadrul studiului au fost determinate și cele mai mari limitări ale reabilitării cardiace în Republica Moldova, printre acestea: numărul mic de secții și centre de reabilitare specializate în domeniul respectiv – raportează 74% din medicii de familie chestionați; nivelul scăzut de educație în sănătate al populației țării – 71%; numărul mic de profesioniști în domeniul reabilitării cardiace – 57%.

Concluzii. Accesibilitatea serviciilor de reabilitare cardiacă în țara noastră este percepută ca fiind una redusă atât în viziunea medicilor, cât și a pacienților și necesită îmbunătățiri. Limitele acestui serviciu și cele mai evidente bariere sunt reprezentate de numărul mic de secții și centre de reabilitare cardiacă (problema fiind și mai acută în raioane), nivelul scăzut de educație în sănătate a populației și numărul mic de profesioniști în domeniul respectiv.

Cuvinte cheie: Reabilitare cardiacă, boli cardiovasculare, pacienți cu infarct miocardic, servicii reabilitare, accesibilitate reabilitare cardiacă, reabilitare post-infarct miocardic.

CUNOȘTINȚE, ATITUDINI ȘI PRACTICI ALE PĂRINȚILOR REFERITOR LA UTILIZAREA DISPOZITIVELOR ELECTRONICE DE CĂTRE PREȘCOLARI

Nadejda FĂRÎMĂ
Alina TIMOTIN

Practicile internaționale arată că dispozitivele electronice au un impact major asupra dezvoltării copiilor, cu toate acestea ele sunt pe larg utilizate. Un rol esențial revine aici cunoștințelor, atitudinilor și practicilor părinților – pentru că ei au rolul de bază în educarea copiilor.

Scopul. Identificarea opiniei specialiștilor, precum și aprecierea cunoștințelor, atitudinilor și practicilor părinților referitor la utilizarea dispozitivelor electronice de către copiii preșcolari – în scopul elaborării recomandărilor privind măsurile care ar contribui la prevenirea efectelor negative cauzate de utilizarea incorectă/excesivă a acestora.

Materiale și metode. S-a realizat un studiu mixt: calitativ-cantitativ. Au fost organizate 4 ședințe de focus-grup cu 25 de educatori și medici, precum și un interviu în profunzime cu reprezentantul Ministerului Educației și Cercetării. Datele studiului calitativ au servit la formularea a 9 concluzii, o parte din care au servit drept ipoteze de lucru pentru studiu cantitativ, realizat prin chestionarea a 422 de părinți de preșcolari. *Metodele studiului* – sociologică, epidemiologică, istorică, statistică, matematică, comparativă, grafică.

Rezultate obținute. Dintre participanții la studiul cantitativ: majoritatea (87%) au fost de genul feminin, iar raportul privind mediul de reședință a fost aproximativ egal (49% din mediul rural și 51% din mediul urban). Cercetarea a relevat că, în rândul copiilor preșcolari, 90% folosesc dispozitivele electronice, 49% dețin un dispozitiv propriu, 92% dintre părinți consideră că utilizarea dispozitivelor pot cauza probleme de sănătate copiilor, pe când doar 29% dintre copii respectă recomandările privind durata de utilizare a dispozitivelor. Peste 20% dintre părinți consideră dispozitivele importante pentru dezvoltarea armonioasă a copilului. În mediu, 8% dintre preșcolarii care utilizează dispozitive – le utilizează mai mult de 3 ore în zi. Activitățile cele mai populare realizate de copii cu ajutorul gadgeturilor sunt vizionarea filmelor, desenelor animate și videourilor.

Concluzii. Nivelul de cunoștințe al părinților privind utilizarea gadgeturilor de către preșcolari este unul scăzut, ceea ce determină o atitudine favorabilă a părinților în raport cu utilizarea dispozitivelor de către copii, care duce la utilizarea excesivă a acestora în rândul preșcolarilor, fără a se ține cont de recomandările specialiștilor.

Cuvinte cheie. Preșcolari, gadgeturi, dispozitive electronice, părinți, cunoștințe, atitudini, practici, sănătate.

CUNOȘTINȚE, ATITUDINI, PRACTICI PRIVIND EZITAREA PĂRINȚILOR LA VACCINAREA COPIILOR DE VÂRSTĂ ANTEPREȘCOLARĂ

Tatiana PAHOMI

Valentin MÎȚA

Scopul. Studiul și-a propus evaluarea cunoștințelor, atitudinilor și practicilor privind fenomenul ezitării vaccinale a părinților copiilor de vârstă antepreșcolară, pentru elaborarea recomandărilor în vederea creșterii ratei de acoperire vaccinală la copii.

Obiective. Analiza practicilor naționale și internaționale privind ezitarea părinților la vaccinarea copiilor de vârstă antepreșcolară; determinarea cunoștințelor și atitudinilor părinților privind ezitarea la vaccinarea copiilor de vârstă antepreșcolară; evaluarea practicilor medicilor de